

Samenvatting informatiebijeenkomsten voor raads-, staten- en AB-leden op 25 november en 30 november 2020 19.30 – 21.00 uur

(De gestelde vragen tijdens de bijeenkomsten zijn verwerkt in deze samenvatting)

Van wie is de RES?

De RES is een instrument om te komen tot een gezamenlijke aanpak voor de opwekking van duurzame energie en het warmteverdelingsvraagstuk. De acht gemeenten, Waterschap Rijn en IJssel en de provincie Gelderland zijn eigenaar van de RES Achterhoek en dienen deze in bij het Rijk op 1 juli 2021. De netbeheerder Liander is partner in deze opgave.

De projectorganisatie werkt in opdracht van de samenwerkende partners aan deze RES en is een (tijdelijke) uitvoeringsorganisatie zonder mandaat. De besluitvorming over de RES 1.0 ligt bij de gemeenteraden, de Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur.

Het Akkoord van Groenlo, waarin de ambitie is vastgelegd om als regio in 2030 energieneutraal te zijn, is door de gemeenten vertaald in gemeentelijk beleid. De RES helpt de gemeenten om deze ambitie te realiseren.

Overkoepelend beeld van de RES'en

De RES wordt verdeeld over Nederland in 30 regio's opgepakt. Het gaat om nationale solidariteit; elke regio draagt bij aan de productie van duurzame energie, dat is de basis van het Klimaatakkoord als spelregel. We kunnen dus niet alles met wind op zee doen. Los nog van het feit dat de Noordzee daar te klein voor is.

Het Nationaal Programma (NP) RES coördineert namens het Rijk de 30 RES'en en is verantwoordelijk voor de samenhang daarin om te voorkomen dat het een 'lappendeken' van maatregelen wordt. In Gelderland vindt regelmatig overleg plaats tussen de zes RES-regio's om e.e.a. af te kunnen stemmen.

Samenwerking in de Euregio

Er worden pilots (los van de RES) gestart met een samenwerking in de Euregio op gebied van duurzame energie. Dat is nodig om te onderzoeken of en hoe die samenwerking verder tot stand kan komen gezien de verschillende kaders die de landen hanteren. We volgen de pilots en zijn benieuwd naar de uitkomsten.

Communicatie en participatie in de RES

De projectorganisatie ondersteunt de partners in de participatie en communicatie. Er worden verschillende werkbijeenkomsten georganiseerd voor maatschappelijke partijen, bedrijfsleven, (semi-)overheden en inwonersorganisaties om input op te halen voor de RES 1.0. Voor inwoners

worden aparte bijeenkomsten georganiseerd. De primaire verantwoordelijkheid voor participatie en communicatie over de energietransitie en de RES richting inwoners ligt bij de gemeenten. Reden is o.a. dat gemeenten dicht bij hun inwoners staan dan de projectorganisatie en gemeenten al veel langer bezig zijn met de energietransitie en daarvoor ook actief die inwoner opzoeken. Dat pad willen we niet doorkruisen.

In de RES 1.0 wordt kwalitatief aangegeven hoe en in welke mate inwoners en anderen betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van de RES. Opgemerkt wordt dat er eerst sprake moet zijn van draagvlak en dan van projectparticipatie, anders voelt participatie als het kopen van draagvlak. Draagvlak is een moeilijk begrip, wanneer is er sprake van draagvlak en kun je dat meten? Het gaat meer om het afwegen van belangen tussen opwekken van duurzame energie en die van de inwoners en andere sectoren als landbouw en natuur. Dit is niet anders dan de discussie die we met elkaar voeren over een nieuwbouwwijk of snelweg.

Een van de onderdelen in projectparticipatie is de financiële participatie. Daarnaast onderscheiden we procesparticipatie waarbij stakeholders van het begin af aan mee denken, meepraten en meedoen. Genoemd wordt het inzetten van ambassadeurs vanuit alle geledingen van de bevolking die de kar kunnen trekken, die mensen warm kunnen maken voor de energietransitie (ervaring met glasvezeltraject). Zie [hier enkele voorbeelden >>](#)

Lokaal eigendom

In het Energieakkoord is afgesproken dat we streven naar 50% lokaal eigendom. Dat betekent dat 50% van de windmolen of het zonnepark in handen komt van inwoners, maatschappelijke organisaties, et cetera. Dat kan op verschillende manieren en de initiatiefnemer zal daarop actie moeten nemen ([meer informatie >>](#)). Landelijk wordt onderzocht op welke manier dit kan worden vormgegeven en of overheden daarop kunnen sturen. Een deel van de overheden in de Achterhoek heeft dit al op een of andere wijze vormgegeven. De RES 1.0 bevat een voorstel voor een aanpak hiervoor.

Technisch inhoudelijk

Het rendement van windmolens wordt bepaald door o.a. de wind en de hoogte van de molen. In het algemeen geldt dat hoe hoger de molen, des te groter de opbrengst.

Waterstof is een transport-/opslagmiddel voor energie en is geen onderdeel van de RES. Agem gaat onderzoek doen naar de opslag van energie. Waterstof zou een deel van de oplossing kunnen zijn. Daar is nu nog geen rekening mee gehouden.

Energieneutraal

Energieneutraal betekent dat je net zo veel duurzame energie opwekt als er verbruikt wordt. Dat geldt zowel voor de elektriciteit die we gebruiken als voor de benodigde warmte (en koude). Er is een berekening gemaakt voor warmte en elektriciteit. De opgave voor elektriciteit is nu inzet in de RES 1.0. De gemeentelijke Warmtetransitieplannen gaan duidelijkheid geven in hoeverre ook voor het

verwarmen van gebouwen elektriciteit nodig is. Dit gaat een plek krijgen in het vervolg op de RES 1.0. Er zal in de toekomst meer elektriciteit nodig zijn als het gasgebruik wordt afgebouwd. Het bod van 1,35 TWh zoals opgenomen in de [concept-RES Achterhoek](#), zal op den duur niet voldoende zijn.

Van de 1,35 TWh is het streven om 0,35 met grootschalig zonnepanelen op dak te realiseren. Circa 0,2 TWh is al in het veld gerealiseerd. Resteert er nog 0,8 TWh dat vanaf nu tot 2030 gerealiseerd moet worden met zonnepanelen en wind in het veld. Daar zitten de plannen voor wind in Doetinchem en Berkelland nog niet bij in.

Relatie RES en gemeentelijk beleid

In de RES 1.0 stellen de gezamenlijke partners voorwaarden aan de inpasbaarheid van zonnepanelen en wind. Daarbij wordt rekening gehouden met het huidige beleid. De RES gaat uit van het regionaal perspectief om te voorkomen dat er in de Achterhoek een zogenaamde lappendeken ontstaat.

De plannen die er nu liggen, zijn gebaseerd op de Regionale Uitvoeringsagenda Energie Achterhoek (RUA). Met de RES worden de mogelijkheden om duurzame energie te produceren ook gezien in het licht van de ligging en capaciteit van het elektriciteitsnetwerk van Liander. Het kan dus zijn dat het huidige gemeentelijke beleid wordt verrijkt door de RES. Het is aan de politiek om daar over te besluiten. Dat gaat in stappen. Daar worden raads-, staten, en AB-leden in meegenomen door hun eigen organisaties.

Het bepalen van 'kansrijke gebieden', 'criteria' en 'randvoorwaarden' wordt met inbreng vanuit het maatschappelijke veld, het bedrijfsleven en de (semi-)overheden georganiseerd.

De criteria en randvoorwaarden worden in eerste instantie op hoofdlijnen geformuleerd. Per project wordt dit op lokaal niveau nader ingevuld.

Wat hebben raads-, staten en AB-leden nodig om een goede afweging te kunnen maken?

Informatie over nieuwe technologische ontwikkelingen. Er wordt in samenwerking met Liander een webinar georganiseerd over systeemefficiëntie en de rol van het netwerk hierin.

Meer informatie

- [RES Achterhoek >>](#)
- [Nieuwsbrief >>](#)
- [Nationaal Programma \(NP\) RES >>](#)
- [Klimaatakkoord >>](#)
- [Rol volksvertegenwoordigers in RES-proces >>](#)